
Від редактора

Роман ЯЦІВ

ДВАДЦЯТЬ РОКІВ В ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОМУ ДИСКУРСІ

**З приводу виходу 120 числа
«Народознавчих зошитів»**

20-літній ювілей «Народознавчих зошитів» не помітить переважна більшість наших співвітчизників, які за роки Незалежності України навчилися спостерігати, перш за все, за політикою, чи іншими, донесеними медіа, подіями. Культура, інтелектуальне життя нації, як і колись, не є ще в державі настільки значимими, щоб надавати їм спеціальної уваги з-поміж інших суспільних пріоритетів. І все ж, привід для розмови про тривання великого академічного науково-видавничого проекту є, і він є надто вагомий, щоб знехтувати ним. Адже «Народознавчі зошити» є культурним «продуктом» найновішої історії України, ровесником ствердження якісних основ менеджменту в сфері наукової діяльності, зокрема, і в першу чергу, в частині комунікації між різними середовищами гуманітарної галузі як в Україні, так і поза її межами.

Далекого 1995 року недавно створений Інститут народознавства НАН України (реорганізований на базі Львівського відділення Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Рильського НАН України) розпочинав втілювати нову доктрину інтегрованої, народознавчої галузі знань, з міждисциплінарною методологією. Поступове переакцентування з етнографії як описової стадії «науки про народ» на етнологію зі значно ширшим спектром теоретичних питань потребувало своєї наукової платформи для обміну думками та апробації індивідуальних чи колективних досліджень. Перші числа «Народознавчих зошитів» мали лише 64 сторінки, друкувалися на газетному папері, але своїм змістом уже несли дух перемін у тематиці та постановці деяких проблем. Редакційна колегія дбала про збалансованість представлення на сторінках журналу етнологічних, фольклористичних та мистецтвознавчих текстів (відповідно до специфіки структурних підрозділів Інституту) та матеріалів з діяльності Музею етнографії та художнього промислу. Натомість з номера в номер проблемно-теоретичний діапазон розширювався, і серед публікацій почали з'являтися статті або переклади з інших мов, які відображали зростаючі запити вчених до нових технологій у гуманітарних студіях, зокрема культурної антропології чи «крос-культурних досліджень», етнопедagogіки, етнопсихології, соціокультурології, політології, музеєзнавства та музейного менеджменту, археології. Поступово з видання, яке репрезентувало львівську академічну школу науки в цих галузях знань, «Народознавчі зошити» трансформувалися в загаль-

нонаціональний «інтелектуальний майданчик», на якому можна було звірити погляди на ті чи інші актуальні питання фахівцям з різних — академічних чи університетських — наукових осередків.

Наявність власного наукового друкованого органу відчутно активізувало ініціативність співробітників Інституту народознавства НАН України щодо формування тематичних блоків, які в окремих випадках розросталися в спеціальні тематичні випуски. В журналі друкувалися матеріали наукового семінару «Зустрічі», який регулярно проводився в установі синхронно до видавничого проекту «НЗ». Так, виокремились «Студії з інтегральної культурології», коли невеликі авторські групи підготували унікальні як для того часу томи «Танатос» і «Ритуал». Цінними для наукового світу стали випуски, в яких в доволі широкій конфігурації представлялися такі постаті національної науки, як Катерина Грушевська, Володимир Сас-Залозецький, Микола Голубець, Зоряна Болтарович, Катерина Матейко, Антін Будзан, Юрій Гошко та ін. Не менш важливими були номери, присвячені ювілеям чинних учених, колег — Володимира Овсійчука, Миколи Моздира, Степана Павлюка, Григорія Дем'яна, Василя Сокола, Михайла Станкевича та ін. Змістовний формат видання зростав синхронно з фізичним обсягом номерів, хоча треба було пережити і складні періоди, коли неможливість фінансувати в зада-

ній ритміці двомісячника привела до необхідності випуску спарених номерів.

При цьому треба наголосити, що роботу над «Народознавчими зошитами» оптимізувала Національна академія наук України як співзасновник журналу. Вже тривалий час видання друкується за програмою пріоритетних видань НАН України на якісній, сучасній поліграфії видавництва «Академперіодика». На сьогодні «НЗ» — це одне з кращих видань в системі національної академічної науки, воно поширюється по всіх найбільших бібліотеках України, має читачів і поза межами України. Редакція має дієві контакти і з зарубіжними науковими центрами, публікує статті видатних сучасних вчених з Польщі, Словачки, Канади, Росії. Журнал рекомендується для публікації статей для здобувачів наукових ступенів за номінаціями «історичні науки», «філологічні науки» та «мистецтвознавство».

120-те число «Народознавчих зошитів» завершує дуже плідний, хоч і складний для України, 2014 рік. Сумарно — це понад 1500 сторінок реферованих у статтях, матеріалах, рецензіях та інших жанрах нових досліджень авторитетних, а також і молодих авторів. Редакційний колектив журналу, його співзасновники — Інститут народознавства НАН України та Національна академія наук України — упевнено бачать перспективу дальшого розвитку «НЗ» на наступні десятиліття.